

Amsterdam, 19 februari 2020

Betreft: Reactie van Urgenda op de eerste aanzet Bossenstrategie,

Geachte mevrouw Schouten,

Graag reageren wij op de eerste aanzet Bossenstrategie. Voor het grootste deel kunnen wij de strategie toejuichen: meer bos, meer bomen, een duidelijke cascadering van gebruik van biomassa waarbij energieproductie onderaan de lijst bungelt.

Ook zijn wij blij dat u constateert dat klimaat- en biodiversiteitsdoelen leidend zijn. Echter missen wij een paar beleidsveranderingen die erg belangrijk zijn voor het klimaat en op brede maatschappelijke steun kunnen rekenen.

Kapvlaktes en bosbodem

De maximale kapvlakte voor houtoogst en bosverjonging wordt naar beneden bijgesteld van 2 naar maximaal een half hectare. Dat is een mooie stap, maar onvoldoende. Een halve hectare per keer voor houtoogst blijft in onze ogen – en in die van 63 natuurorganisaties - niet de beste houtoogstmethode als biodiversiteit en klimaat leidend zijn. Sterker nog, je kan je afvragen of bij ongewijzigd beleid van de grootste Nederlandse bosbeheerder - Staatsbosbeheer - om jaarlijks 1% van het multifunctionele bos te kappen (ruim 500 ha op jaarbasis) bij meerdere kleinere kapvlaktes de fauna in het bos niet nóg meer verstoord wordt.

Vanuit gesprekken met terreinbeheerders begrijpen wij dat hun wens om een halve hectare of meer per keer te kappen, voornamelijk een economische is: het is makkelijker en scheelt daarom tijd en geld. In een klimaat- en biodiversiteitscrisis zou zo'n economische reden niet leidend mogen zijn. Wij vragen u nogmaals, namens 63 organisaties, om kapvlaktes te voorkomen als houtoogstmethode, en de bosbodem beter te beschermen.

Stichting Urgenda

De Juliana
Nicolaes Maesstraat 2-224
1506 LB Zaandam

info@urgenda.nl
www.urgenda.nl
T 020 33 00 566

 @urgenda
KvK 24429002
Triodosbank NL69 TRIO 0784 9175 58

Door een natuurvolgend bosbeheer blijven veel meer bomen van 10-50 jaar oud overeind staan, die bij kapvlaktes verdwijnen. Deze bomen zijn veelal te klein om zaaghout van te maken en de koolstof wordt dus niet langdurig vastgelegd. Deze bomen zitten juist op de maximum van hun groei en leggen per jaar veel meer CO₂ vast dan de jonge nieuwe aanplant waarmee ze worden vervangen.

Pas op de plaats vanwege stikstof

Ten tweede heeft Urgenda gevraagd aan de minister per aparte brief op 17 september 2019, om zolang de stikstofuitstoot nog geen dalende lijn laat zien, pas op de plaats te maken met het kappen van bos om andere natuur te creëren. Zolang de depositie in de natuur zo groot is dat heidegebieden het moeilijk hebben, is het weinig zinvol om nieuwe heidegebieden te maken, totdat de stikstofdepositie in dat gebied daalt.

Een jaar of twee níet kappen voor bosverjonging is prima mogelijk want geen enkel bos in Nederland is heel oud en dit draagt bij aan het halen van het Urgenda vonnis: wanneer bijvoorbeeld Staatsbosbeheer in 2020 níet de geplande jaarlijkse 1% verjonging van het multifunctioneel bos uitvoert, komt dan neer op een besparing van 0,3 Mtonⁱ in 2020. Het uitstellen (of afstellen) van geplande kap voor andere natuur, levert in 2020 nog meer CO₂ besparing op.

Wij wensen u veel succes bij het ontwikkelen van een bossenstrategie die voldoende rekening houdt met de biodiversiteits- en klimaatcrisis waarin wij momenteel verkeren.

Met vriendelijke groet,

Marjan Minnesma, Directeur Urgenda.

Onderstaande partijen pleitten in mei 2019 met Urgenda voor een natuurvolgend bosbeheer.

Adviesgroep Ecologisch Toch, Art Commitment International Foundation, Algemene Vereniging voor Natuurbescherming voor 's Gravenhage en omstreken (AVN), Behoud Bomen Arnhem, Bomen & Mensen, Bomenbescherming Amsterdam, Bomenbond Rijnland, Bomen Brigade Boxtel, Bomenridders Groningen, Bomenridders Leeuwarden, Bomenridders Rotterdam, Bomenstichting, Bomenstichting Achterhoek, Bomenstichting Den Haag, Boom & Bosch, Club of Rome Nederland, Comité Matiging Kapbeleid Slangenburg Doetinchem, Copijn Bruine Beuk boomverzorging, De Rechtmakers, Deventer Bomenstichting, Dorpsraad Griendtsveen, Earth Charter Nederland, Fete de la Nature, Geen biomassa centrale Diemen, Green Cross Nederland, Grenzeloos Groen, Groasis, Groen! Natuurlijk, Het bos de klos, Het Groene Hart Brabant, Kerngroep Ring Utrecht, Laat mij staan, Landelijk Meldpunt Bomenkap, Natuur & Milieu, Natuur- en Milieugroep Vught (NMV), Natuurmonumenten, Netwerk Duurzaam Dorp Diemen, Partij voor de bomen Texel, Platform Duurzame en Solidaire Economie, Stand Up For Your Rights, Stichting Amsterdam Fossielvrij, Stichting Behoud Natuurlijk Helenaveen, Stichting Groen in Amersfoort, Stichting Herstel Oosterpark, Stichting Levenschbomenbos, Stichting Natuurlijk Achterhoek, Stichting Natuur van Vroeger NU, Stichting Natuurvolgend Bosbeheer, Stichting Recht op Natuur, Stichting Sparrenrijk, Stichting ter behoud van het Schoorlse-en Noord-Kennemerduingebied, Stichting wAarde, Stop bomenkap Noordhollands Duinreservaat, Transitie Boxtel, Utrecht Klimaatneutraal, Vereniging Leefmilieu, Vereniging Nederlands Cultuurlandschap, Vogelbescherming, Vrienden Van Amelisweerd, Vrienden van het Beusebos, Werkgroep Bosrijk, Werkgroep Licht op Groen Oude IJsselstreek, Werkgroep Voetafdruk Nederland, Ware Winst Brabant en Wereld Natuur Fonds.

---

^{i i} Een hectare multifunctioneel bos bevat 206 ton C/ha = 742 ton CO₂. <https://edepot.wur.nl/468244>

Van een boom is 40% zaaghout dat mogelijk duurzaam wordt vastgelegd (bron SBB). Per hectare bos is dat volgens Schelhaas, Van Wijk en Nabuurs (2002) slechts 5%. Hier gaan we ruim uit van 30% duurzaam vastgelegd, 70% wordt biomassa, blijft in bos, wordt kortdurig vastgelegd in bijvoorbeeld papier of pellets. SBB heeft in beleid om jaarlijks 1% van de 52.000 ha multifunctioneel bos te verjongen – 520 hectare per jaar * 742 ton * 70% = 0,27 Mton.

¹ In 2019 lagen er plannen voor kap van 1231 ha bos voor omvorming naar andere natuur of andere redenen. Bij niet kappen blijft zo 0,6 Mton CO₂ langdurig vastgelegd in het bos.

Stichting Urgenda

De Juliana
Nicolaes Maesstraat 2-224
1506 LB Zaandam

info@urgenda.nl
www.urgenda.nl
T 020 33 00 566

 @urgenda
KvK 24429002
Triodosbank NL69 TRIO 0784 9175 58